

Vaststelling strategie werklocaties

POLITIEKE WOENSDAG VAN WOENSDAG 8 DECEMBER 2021 20.00 UUR

Voorzitter: J. Boter (VVD)

Namens de raad: C. Nieuwenhout (GroenLinks), J.P. Loopstra (PvdA), S. Claassen (D66), D. Brandenburg (SP), G. de Vries (VVD), P. Rebergen (ChristenUnie), T. van Zoelen (PvdD), A. Huitenga (Stadspartij/100%Groningen)

Namens het college: R. van der Schaaf (wethouder), B. Benjamins (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Vaststelling strategie werklocaties

00:00:00

Voorzitter: Het is hier weldadig stil al, dus dan zal ik de stilte maar wat doorbreken. Welkom bij deze mening vormende sessie over de Vaststellingstrategie Werklocaties. Ik zit nog even te kijken. Digitaal zie ik dat de heer Brandenburg, de heer Van Zoelen en mevrouw De Vries aanwezig zijn. Ik zie ze ook in beeld. En de overige partijen die aanwezig willen zijn, zijn hier aanwezig. De beide wethouders die aanwezig zijn de heer Benjamins en de heer Van der Schaaf. En vorige week is er een beeldvormende sessie over hetzelfde onderwerp geweest, daar heeft u allemaal uw technische vragen kunnen stellen. En vandaag zijn we zeer benieuwd naar uw meningen. En dan kijk ik even de zaal rond. U heeft ongeveer drie à vier minuten per fractie. Wie zou als eerste het woord willen voeren over dit onderwerp? Nee, de heer Brandenburg krabt alleen op zijn hoofd, dus die niet. Dan is de heer Claassen van D66 degene die het eerste het woord mag.

00:17:26

de heer Claassen: Ja, dank u wel, Voorzitter. Een compliment aan het College voor dit stuk. Wat onze fractie betreft een uitstekende strategie voor de ruimtelijk-economische toekomst van onze gemeente. Onze fractie wil graag een aantal dingen uitlichten. Als eerste de regionale samenwerking. Samenwerken met het Westerkwartier, en met de Provincie in gesprek gaan over Midden-Groningen, en het Hogeland inzake de Eemshaven. Dit vinden wij een goede ontwikkeling. Want wat ons betreft gaat onze ruimtelijk-economische ontwikkeling over de gemeentegrenzen heen. En dan kijken we ook uit naar de uitkomsten van uw lobby bij het Rijk als het gaat om de herstructureringsmiddelen voor bedrijventerreinen en uw onderzoek, of er een regionaal herstructureringsfonds kan worden opgericht.

00:18:07

de heer Claassen: We hebben laatst bijvoorbeeld gesproken over de komst van een datacenter, en u geeft aan in een marktanalyse dat deze datacentra uitgevoerd gaan worden binnen de regio Groningen-Assen. Maar de vraag is eigenlijk: zou het niet beter zijn om deze discussie en deze analyse op landelijk niveau uit te voeren?

00:18:22

de heer Claassen: D66 ziet ook dat de Gemeente Groningen motor is als het gaat om circulaire economie. We zijn nieuwsgierig naar de plannen omtrent een circulariteitshub die

Vaststelling strategie werklocaties

wellicht gaat komen aan de Ulgersmaweg, om start-ups op het gebied van circulaire economie te faciliteren. En als deze doorgroeien hopelijk dan ook naar een scale-up, is er dan voldoende ruimte om hen ook daar te blijven faciliteren?

00:18:46

de heer Claassen: Dan het Zernike Campus. Zernike doet het goed. We zien stevige ontwikkelingen. Maar onze fractie heeft wel een zorg in hoeverre deze ruimte nog wel beschikbaar blijft voor onze ambitie voor de studentenhuisvesting. Graag een reactie van de wethouder.

00:19:00

de heer Claassen: De Vitaliteitscampus op Karding. Een grote opgave waar met onderwijspartners, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties Karding wordt ontwikkeld tot een echt Vitaliteitscampus, waarbij zoals in het stuk staat gebruikmakend van en respect hebbend voor de kracht die dat gebied heeft. Waar sport en recreatie met onderwijs, zorg, wonen en werken wordt verbonden. En we kijken dan ook uit naar de Integrale Gebiedsvisie in 2022.

00:19:26

de heer Claassen: Tot slot, Voorzitter, de Biotoop in Haren als onderdeel van het broedplaatsenbeleid. Het College zet in op behoud van de huidige functie tot tenminste 2030, en er komt een verkenning voor de langere toekomst. En wij als fractie van D66 zien dan ook uit naar deze verkenning, maar zijn ook heel blij dat in ieder geval tot 2030 de Biotoop als kraamkamer voor onze werkgelegenheid beschikbaar blijft. En we kijken ook uit naar de mogelijkheid voor realisatie van meerdere broedplaatsen, zoals ook wordt voorgesteld in de Scandinavische Havens. Tot zover.

00:19:59

Voorzitter: Dank u wel voor uw woordvoering. Er zijn geen vragen, dus ik kijk rond wie als tweede het woord wil. De heer Rebergen, ChristenUnie.

00:20:07

de heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Deze strategie beschrijft hoe we als gemeente de groei van werkgelegenheid ruimtelijk willen faciliteren en daarmee is het een belangrijk onderwerp. We willen immers dat er werk is voor de inwoners van de gemeente en de regio waarin Groningen een belangrijke rol heeft. Daarbij is het belangrijk dat er evenwicht wordt gevonden in de soorten bedrijven en werk. Immers, we waarderen onze ondernemers die bijdragen aan werkgelegenheid en economie, maar daarbij moeten we oog hebben voor de verschillende typen werk die we in onze gemeente nodig hebben. We willen graag dat er voldoende werk is voor studenten die hier afstuderen, maar tegelijkertijd ook praktisch werk voor grote groep inwoners die daarin hun capaciteit inzetten: de gouden handjes die we ook zo nodig hebben in onze maatschappij. Goed ook dat het vestigingsbeleid hierop inzet en dat daar in de gebiedsprofielen ook aandacht voor is. Het is belangrijk dat de lokale overheid, startende ondernemers en doorgroeiers ondersteunt met goede werkplekken, waar afstemming, kruisbestuiving en ondersteuning kan plaatsvinden. De doelstelling van de Strategie Werklocaties is economische groei mogelijk maken. Daar wil ik toch iets over zeggen. Want is economische groei echt nodig voor een goed leven? Of leidt het tot een

Vaststelling strategie werklocaties

aantasting van onze leefomgeving? Economische groei is namelijk geen doel, maar een middel. Daarom moet groei gelijke tred houden met de groei van de bevolking en het terugdringen van de werkloosheid, maar is er wat betreft de ChristenUnie niet meer nodig. Goed leven is meer dan economische groei. Goed leven is waar mensen arbeid en zorg kunnen combineren, waar mensen oog hebben voor elkaar. Als ChristenUnie vinden we het daarom een goede en belangrijke afweging of economische groei nodig is. Want aan de andere kant kunnen we groei, mits het op de juiste manier gebeurt, gebruiken om armoede te verlichten en mensen hun plek te geven in de maatschappij. De Strategie Werklocaties is wat ons betreft een goed leesbaar stuk die mooi per locatie uiteenzet wat de mogelijkheden en opgaven zijn. En omdat de druk op de ruimte groot is, moeten we de ruimte slimmer gaan gebruiken, bijvoorbeeld door meervoudig ruimtegebruik. De vervangingsvraag voor kantoorgebouwen biedt goede mogelijkheden voor verduurzaming. Want nieuwe gebouwen energiezuiniger en met bijvoorbeeld zonnepanelen worden gebouwd. We zien verduurzaming gelukkig ook als belangrijk thema terugkomen in het document.

00:22:31

de heer Rebergen: Voor wat betreft de kantoorgebouwen leest men weinig terug over het effect van corona op de behoefte aan kantoorruimte. Momenteel is de kantoorleegstand onder een wenselijk niveau, maar verwachten we dat de vraag als gevolg van meer thuiswerk gaat afnemen. Hoe is dit verwerkt in de strategie? Graag een reactie van het College.

00:22:50

de heer Rebergen: Ook het mkb is een belangrijke doelgroep in deze Werklocaties Strategie. Het midden- en kleinbedrijf is belangrijk voor de economie en de leefbaarheid in wijken en dorpen. We lezen dat er een groot tekort aan locaties voor het mkb, en we vragen ook om daar goed op in te zetten.

00:23:06

de heer Rebergen: En als laatste dan de waarde van het document. We denken dat het belangrijk is deze strategie vast te leggen. We gaan menig gestelde strategie met uitgangspunten. Echter noemt de strategie een bedrag van 30 miljoen extra middelen naar de huidige raadsperiode, en daar kunnen we nu geen ja op zeggen. Natuurlijk, deze ontwikkelingen zullen ook in de toekomst nog afzonderlijk worden voorgelegd, maar dan willen we ook echt ruimte om nog afwegingen te maken. Het lijkt ons daarom goed deze strategie regelmatig met elkaar te bespreken. Misschien is het daarom ook goed dat het aan een meerjarig programma Stadsontwikkeling wordt gekoppeld. We horen graag hoe het College hiernaar kijkt. Tot zover.

00:23:48

Voorzitter: Dank u wel, meneer Rebergen. Ik zie geen vragen. De heer Loopstra wil graag woordvoering doen. PvdA.

00:23:57

de heer Loopstra: Dank u, Voorzitter. Allereerst voordat ik het vergeet, sluit ik me even aan bij D66 wat betreft de Biotoop in Haren. Wij zijn daar als Raad ook geweest, en wij waren onder de indruk, dus wij sluiten ons erbij aan. Blij dat het College daar ook positief over

Vaststelling strategie werklocaties

denkt. Werkgelegenheid dient een topprioriteit te zijn voor onze gemeente. En dat is ook zoals wij het raadsvoorstel Vaststelling Strategie Werklocaties hebben doorgenomen. Waren werklocaties een tijd geleden nog ondergeschoven kinderen bij het stadsbestuur, en ging de aandacht uit naar andere werkgelegenheid, daar is met het raadsvoorstel gelukkig een einde aan komen. Dit voorstel ademt kracht uit om een en ander te realiseren, en daarom steunt de Partij van de Arbeid fractie met volle overtuiging dit raadsvoorstel.

00:24:47

de heer Loopstra: Onze fractie heeft zich jarenlang sterk gemaakt voor Euvelgunner, Eemspoort Roodhaan et cetera, en terecht. Ruim 81.000 mensen verdienen hun brood op de werklocaties waarvan 63 procent mbo-geschoold is. De werklocaties vormen daardoor de aders van onze gemeentelijke economie. Belangrijk bij dit alles is ook dat wij hopen dat het College ook kijkt naar wat voor soort bedrijven zich hier gaan vestigen of reeds gevestigd zijn. Want het is ook erg belangrijk om te kijken naar de missie en visie van bedrijven. En wij hopen dat er steeds meer duurzame bedrijven komen, maar ook bedrijven die maatschappelijk verantwoord ondernemen, dat er een divers en inclusief personeelsbestand is, waardoor vele mensen zich kunnen vinden in de bedrijven die hier in Groningen gevestigd zijn. Niet alle bedrijvigheid kan gerealiseerd worden. In woonwijken vinden wij, dat wordt aangegeven, staan we ook achter... Maar wij hebben we toch een beetje vrees als we kijken naar Vierverlaten, naar Icopal en dat andere bedrijf. Dat zit dan in woonwijken. En zo'n situatie willen we niet graag terugzien, maar we hopen dat het College dat ook anders bedoelt, dat dat een ander soort werkgelegenheid is.

00:26:10

Voorzitter: U heeft wel wat vragen, meneer Loopstra. Eerst van mevrouw De Vries van de VVD, en daarna van de heer Klaassen van D66.

00:26:17

mevrouw De Vries: Ja, dank u wel. Ik ben eigenlijk wel benieuwd hoe de PvdA kijkt naar een situatie waarin er een bedrijf is dat zich niet per se focust op duurzaamheid, en ook niet maatschappelijk verantwoord is. En die belt de wethouder op, en die zegt: hallo, wij willen heel graag ons vestigen in Groningen, en wij hebben vierhonderd plekken voor Groningen. Zegt meneer Loopstra dan dat dat bedrijf maar naar een andere gemeente moet gaan?

00:26:42

de heer Loopstra: Daar heeft u mij absoluut niet horen zeggen. Wij zijn de Partij van de Arbeid, en wij zijn voor werkgelegenheid. Wij hopen alleen dat steeds meer bedrijven - en dat zien we ook in Nederland steeds - dat duurzame en dat maatschappelijk verantwoord ondernemen tot hun missie en visie verklaren. Dus wij spreken die wens uit. Maar kijk, ik kan de vraag ook anders stellen die u stelt: ja, stel er zijn twee bedrijven, beide vierhonderd werknemers, en de een is wel maatschappelijk verantwoord, en de ander niet. Ja, dat lijkt het me logisch waar je voor kiest. Maar we hebben helaas niet de luxe om die keuze te maken, omdat werkgelegenheid een schaars iets is wat je moet koesteren. Dus het kan niet altijd zo gaan zoals wij graag wensen.

00:27:30

mevrouw De Vries: Mag ik daar nog één vervolgvraag op stellen?

Vaststelling strategie werklocaties

00:27:35

Voorzitter: Ja, ik zag de hand al komen, dus u mag nog even een vervolgvraag stellen. Ik heb de hand van de heer Van Zoelen ook gezien.

00:27:41

mevrouw De Vries: En is de Partij van de Arbeid het dan met de VVD eens dat de gemeente hier faciliterend in moet zijn? Dus dat als ondernemers die graag willen vestigen in Groningen, dat we de hand uitsteken en dat we met zo'n een ondernemer samen kijken naar een geschikte locatie, en dat niet helemaal vast moeten zetten van tevoren?

00:27:58

de heer Loopstra: Nou, ik denk dat het College dat beleid op dit moment voert, dus ik snap niet waar u zich ongerust over maakt. Dus dat is gewoon staand beleid.

00:28:06

Voorzitter: Helder antwoord. De heer Klaassen, D66.

00:28:08

de heer Klaassen: Ja, dank u wel, Voorzitter. Als ik het goed begrepen heb, heeft de PvdA wat zorgen dat bedrijven als Icopal zich gaan vestigen in gebieden waar ook wordt gewoond. En wij kijken eigenlijk wel heel positief naar dat wonen en werken wordt gecombineerd, maar juist op plekken waar dat bijvoorbeeld, zoals in het Nesciopark in Haren, mogelijk is. Dus ik was even nieuwsgierig waar deze zorg vandaan komt, dat u ziet dat wonen en werken wordt gecombineerd met bedrijven als Icopal.

00:28:35

de heer Loopstra: Nou, dat is gewoon een vrees die onze fractie uitspreekt, omdat wij nu duidelijk kunnen zien, zoals in industriedorp Hoogkerk, dat het wel allemaal door elkaar heen loopt. En wij lezen in de stukken dat het College wonen en werken wil combineren, en wij waarschuwen gewoon alleen dat wij dus niet zo een situatie wel als in Vierverlaten.

00:28:58

Voorzitter: Dank. En de heer Van Zoelen had nog een vraag.

00:29:02

de heer Van Zoelen: Ja, dank, Voorzitter. Ja, op aanvulling van de vraag van mevrouw De Vries wil ik toch even wat meer duidelijkheid van de heer Loopstra. Als hier een bedrijf zich aandient die wel vierhonderd arbeidswerkplekken heeft, maar slechte loonomstandigheden, bijvoorbeeld offshore doet naar lage lonen in China, die niet rekeninghouden met het milieu en noem maar op, dan zeggen wij toch gewoon als gemeente: nou ga liever ergens anders heen?

00:29:30

de heer Loopstra: Ja, als u het zo zwart voorstelt, dan kan ik niet anders dan u gelijk geven, natuurlijk. Maar daar hebben we het natuurlijk in de praktijk niet over.

00:29:39

de heer Van Zoelen: Gaat u verder met de woordvoering? Of was u al klaar met de woordvoering?

Vaststelling strategie werklocaties

00:29:43

de heer Loopstra: Bijna. Wat wij belangrijk vinden is natuurlijk altijd die werkgelegenheid voor praktisch geschoolden. Het college deelt volgens mij die mening ook, dus wij zouden graag van het College nog willen weten welke instrumenten zij willen inzetten om die werkgelegenheid ook te bevorderen. Dank u, Voorzitter.

00:30:04

Voorzitter: Dank. Dan kijk ik digitaal en fysiek rond wie er daarna het woord wil voeren. Mevrouw Nieuwenhout, GroenLinks

00:30:14

mevrouw Nieuwenhout: Hartelijk dank. Groningen groeit, zowel qua inwoners als qua bedrijvigheid. GroenLinks vindt het belangrijk dat wonen en werken dicht bij elkaar plaatsvinden, zodat mensen ook in hun eigen wijk aan het werk kunnen en dus geen grote vervoersbewegingen hoeven te maken om op hun werk te komen. Dat geldt uiteraard niet voor bedrijven met een hele grote milieu-impact, maar daarom zijn we in principe ook heel blij met de Strategie werklocaties Locaties en de belangrijke pijler dat in grote nieuwe woonwijken dus ook genoeg ruimte voor werk geboden wordt. Ook het meervoudig gebruik van ruimte is voor ons belangrijk. Zo blijft er meer openbare ruimte beschikbaar voor groen en voor speelplekken ook werklocaties dicht bij het station om te stimuleren dat mensen niet met de auto maar met het ov naar het werk komen, moedigen wij aan. Op de bestaande werklocaties is bijna geen plek meer. Ten eerste steunen wij de overwegingen van de ChristenUnie over grenzen aan economische groei. Het College heeft twee richtingen om ermee om te gaan. Aan de ene kant het verbeteren van het ruimtegebruik van bestaande werklocaties. Dit moedigen wij aan. Een afwegingskader om de beschikbare ruimte goed te verdelen, dat vinden wij ook belangrijk. We kijken wel met enige reserve naar de idee om meer bedrijventerrein te maken aan de west- en oostkant. We zijn blij dat er eerst gedegen onderzoek wordt gedaan naar of er echt vraag naar is, en of die vragen ook bestendig is als de economische situatie verslechtert, zoals bij Westpoort in het verleden problematisch geweest is. We zullen nu en in de toekomst stappen voor verdere uitbreiding buiten de bestaande vastgestelde bestemmingsplannen goed toetsen aan het vestigingskader, maar ook aan of er in totaal nog voldoende balans is tussen stadsuitbreiding en landschaps- en natuurbehoud. Die balans moeten we natuurlijk beschermen. Als het eenmaal is doorgeslagen kan het niet zomaar hersteld worden. Een andere pijler is het beleid is het aanjagen van de lokale economie. GroenLinks wil daarbij duidelijk inzetten op het aanjagen van die delen van de economie die echt iets toevoegen aan Groningen.

00:32:22

Voorzitter: En u heeft nog wel een vraag over het vorige onderwerp, volgens mij, van de Klaassen.

00:32:27

de heer Claassen: Ja, misschien sluit het ook wel aan bij wat u net wou zeggen, dus misschien ben ik wat voorbarig. Maar u ziet ook echt wel een grens aan economische groei. En wat als deze economische groei circulair is, en daarin een enorme groei doormaakt? Bent u dan ook nog tegen verdere economische groei als deze circulair is?

Vaststelling strategie werklocaties

00:32:44

mevrouw Nieuwenhout: Twee blikken, één gedachte. Want ik wilde net zeggen: we zijn dus wel voor het stimuleren van praktisch geschoold werk, en dan bijvoorbeeld in het kader van de circulaire economie. Daar is namelijk heel veel werkgelegenheid in te bedenken. Zo zou het bijvoorbeeld door de hele stad mogelijk zijn om meer plekken te realiseren waar dingen laagdrempelig gerepareerd kunnen worden, zodat ze een tweede leven kunnen krijgen, en meer plekken waar een afvalstroom van het ene bedrijf dient als input voor het andere bedrijf. Kortom, circulair in de hele wortels van het systeem.

00:33:18

Voorzitter: En dan heeft u ook nog een vraag van de heer Brandenburg, van de SP.

00:33:20

de heer Brandenburg: Ja, sorry. Ik krijg het microfoontje niet aan. Dank, Voorzitter. Ik hoor GroenLinks van alles zeggen over circulaire bedrijven, bedrijven die we toe moeten voegen aan de Groningse samenleving. Daar kan ik het natuurlijk alleen maar mee eens zijn. Alleen vindt GroenLinks het dan niet, net zoals mijn fractie, wat ongemakkelijk dat we het nu hebben over al die goede groene circulaire bedrijven, terwijl we net vorige week een datacenter bij Westpoort en hebben gezet zonder daar eerst hier over te spreken bijvoorbeeld?

00:34:00

mevrouw Nieuwenhout: Daarom hebben we vorige week ook aan het College meegegeven dat zo'n datacenter ook zeker wat zou moeten toevoegen aan bijvoorbeeld energieambities. En dat brengt me direct op het volgende punt, want ook de energietransitie is een grote bron van banen, ook voor praktisch geschoold werk. Er blijkt telkens maar weer dat er meer vraag naar is dan de bedrijven op dit moment kunnen leveren. Dus wat ons betreft zouden er dan ook extra focus van het College mogen zijn op het faciliteren van bedrijvigheid in de energietransitie, om die dus te kunnen faciliteren. En er staat wel in de uitvoeringsagenda dat de het faciliteren van flitsbezorging wel mogelijk is, maar passend binnen de omgeving. Wat GroenLinks betreft moeten hier strenge eisen voor komen, en moet ook goed op gehandhaafd worden.

00:34:50

mevrouw Nieuwenhout: Dan Toekomstbestendige Werklocaties, dat staat als laatste pijler genoemd in ieder geval in de uitvoeringsagenda. Maar het zou eigenlijk de kern moeten zijn van het hele beleid. Want hoe zorgen we ervoor dat alle werklocaties toekomstbestendig zijn, en bijvoorbeeld energiezuinig of zelfs energiepositief? En dat de klimaatstress die nu op best wel veel werklocaties geldt, in de toekomst wordt weggenomen zodat het er nog prettig werken is en de productiviteit niet lijdt onder het klimaat? Hier stelt het College terecht dat er voor de werklocaties in het verleden niet altijd genoeg aandacht is geweest, dus we verwelkomen het als hier nu extra op wordt ingezet. Wij verwelkomen ook alle creatieve manieren om daar te vergroenen. Als het niet horizontaal kan, dan alsjeblieft verticaal op de daken, en op de parkeerplaatsen. Tenslotte staat er bij de Kantoorpanden Label C in 2023 dat er geen extra actie benodigd is om die ambitie te behalen, maar ons lijkt actieve communicatie met de bedrijvenverenigingen, monitoring en handhaving vanaf januari 2023 wel heel belangrijk om die doelstelling te behalen. Dus wij vroegen ons af of de

Vaststelling strategie werklocaties

wethouder kan uitleggen wat hier de komende tijd aan gedaan wordt om te zorgen dat er in 2023 daadwerkelijk wel dit doel gehaald kan worden. Dat was hem.

00:36:16

Voorzitter: Dank u wel, dan kijk ik even rond. De Huitenga, namens de Stadspartij maar ook namens 100 Procent.

00:36:22

de heer Huitenga: Ja, dank u wel, Voorzitter. Dat klopt. Economie is de kurk waarop alles drijft, en economie brengt geld binnen. En geld hebben we de komende jaren zeker nodig als gemeente. We weten dat er een ontzettend grote groei aan zit te komen, niet alleen qua bewoners, maar we moeten ook voor meer werkgelegenheid zorgen. Uit dit stuk blijkt dat er inderdaad wel echt reden is om ons daar zorg over te maken, want we hebben een tekort aan werklocaties. En nieuwe werklocaties betekent waarschijnlijk ook zo goed als zeker dat hier heel veel geld aan besteed zal moeten worden. Daarom wachten we inderdaad ook af welke plannen het College gaat presenteren. We gaan alle plannen op zijn merites beoordelen. Bij voorbaat wijzen wij niet van alles af.

00:37:06

Voorzitter: Voordat u iets afwijst heeft u wel een vraag van de heer Van Zoelen. Die zal u vast iets voor willen houden. Meneer Van Zoelen.

00:37:11

de heer Claassen: Ja, dank, Voorzitter. De heer Huitenga zij aan het begin: "De economie is waar alles drijft." Dus ik ben benieuwd of de Stadspartij het met ons eens is dat die economie dan, waar alles op drijft, toch wel binnen de grenzen van onze planeet moet blijven. Omdat de planeet waar we samen uiteindelijk allemaal op wonen, en omdat de economie die we bedrijven, daar rekening mee moet houden. Met wat voor grondstoffen gebruiken, en dat we binnen de daadkracht blijven van wat de planeet bieden heeft.

00:37:44

de heer Huitenga: Toen ik op school zat was de economie de wetenschap van de schaarste, dus in die zin ben ik het er helemaal mee eens. Het gaat alles om een zoeken van de balans. En dat vind ik ook in de economie, en volgens mij zijn we er als gemeente ook best goed mee bezig. En het is uiteraard zo dat wij allerlei problemen hebben die opgelost moeten worden, en we moeten allemaal vanuit bepaalde standpunten dat gaan beoordelen. Maar in het algemeen, gezegd hebbende, vind ik dat we zaken en projecten op hun punten behandelen, en niet nu in het algemeen in dit stuk over de werklocaties beginnen. Maar uiteraard, ik snap de partij en ik vind het een goed standpunt.

00:38:24

de heer Huitenga: Om verder te gaan, wij zouden graag speciale aandacht vragen voor de broedplaatsen, want dat vinden wij projecten die heel goed passen bij Groningen. We willen daar wel dat er nu echt meer duidelijkheid in komt. Heel prima en uitstekend dat Biotop voor tien jaar blijft, maar we willen graag ook nu dat er uiteindelijk dan eens een keer duidelijkheid komt over een vaste toekomst. En wij zien ook ruimte voor meer broedplaatsen in Groningen waar ook een combinatie van werken en wonen bijvoorbeeld mogelijk zou moeten zijn.

Vaststelling strategie werklocaties

00:38:58

de heer Huitenga: Aan de andere kant zijn er binnen de gemeentegrenzen nieuwe locaties op het oog, en wij snappen dat. Aan de andere kant vinden wij één locatie waar we ons echt zorgen over maken, namelijk de uitbreiding langs de A7 richting de Meerdorpen. We weten dat het een belangrijk gebied is waar de dorpen hun eigen identiteit hebben, en we willen dat dat gewoon behouden blijft en dat er echt met bewoners wordt gesproken over wat daar zou kunnen passen Want wij zien daar ook ruimte voor de plannen die de bewoners hebben voor ook misschien een sportgebied en meer andere. Dus daar zouden dan al activiteiten moeten zijn die echt passen bij de plannen van de bewoners. En eigenlijk geeft dat ook al groot aan dat het echt tijd wordt om nu over de gemeentegrenzen te gaan kijken, dat we het niet meer binnen de gemeente kunnen oplossen, dat het goed is dat we naar de Eemshaven kijken. Maar ik zou eigenlijk ook voorstellen dat we heel erg duidelijk kijken naar ontwikkelingen langs de A7 en daar meer werklocaties creëren waar Groningen ook van zou kunnen profiteren.

00:40:00

Voorzitter: U heeft nog één vraag van de heer Rebergen.

00:40:04

de heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Ja, de woordvoerder van de Stadspartij gaf aan van ja broedplaatsen vinden wij heel belangrijk, die passen ook goed bij Groningen. Ben ik het mee eens, dat heb ik ook in de woordvoering gezegd. Maar wat ik mis in het verhaal is de aandacht voor de praktisch geschoolden. Dat zijn ook de inwoners van Groningen, en die staan voor een belangrijk deel aan de kant. Mensen die in de bijstand zitten zijn heel vaak praktisch geschoolde mensen. Zou de Stadspartij daar nog wat over kunnen zeggen?

00:40:33

de heer Huitenga: Dat vinden wij inderdaad ook belangrijk. We zien ook inderdaad dat deze mensen vaak onder de armoedegrens leven. Dus we vinden het belangrijk dat er meer werk komt voor de praktisch geschoolden. En we hopen dat vanuit die broedplaatsen uiteindelijk allemaal initiatieven komen die ook voor praktisch geschoold werk geschikt zijn.

00:40:52

Voorzitter: Dank u wel voor uw woordvoering, ook namens 100 Procent. En dan zie ik nou Mevrouw De Vries namens de VVD die graag een woordvoering wil houden.

00:41:01

mevrouw De Vries: Ja, dank u wel. De VVD is blij met dit plan. Ik zet trouwens mijn aantekeningen op het andere scherm, anders lijkt het zo gek. We zijn blij met dit plan, ChristenUnie is iets is wat kritisch op economische groei, hoorde ik net. Maar wat ons betreft is die economische groei juist een doel, want dat zorgt ervoor dat mensen een baan krijgen, dat er huizen gebouwd kunnen worden, dat armoede wordt verminderd. Dus wij zijn blij met de inzet hierop.

00:41:32

Voorzitter: Met wat u roept heeft u al gelijk een aantal vragen, en de eerste is de heer Klaassen. En de heer Rebergen heeft nog een vraag, en heer Van Zoelen heeft nog een vraag. De heer Klaassen.

Vaststelling strategie werklocaties

00:41:41

Voorzitter: Ja, dank u wel, Voorzitter. Mooi om te horen dat ook de VVD als een liberale partij, zo kennen we hem, voor economische groei is, en dat het goed is voor onze werkgelegenheid in andere factoren. Maar bent u het ook niet met ons eens dat economische groei vooral circulair zou moeten zijn? Dat we toe moeten naar een model waarin we minder last leggen op de beperkte grondstoffen die we hebben, en dat we toe moeten echt naar een circulaire economie voor de toekomst van onze gemeente?

00:42:10

mevrouw De Vries: Absoluut. We vinden dat er een enorme inzet moet zijn om dat deel van de economie te vergroten, maar dat wil niet zeggen dat de rest van de economie moet stoppen. Wat ons betreft zitten we daar ook in een transitie en zetten we daar flink op in. Dus dat vinden we absoluut belangrijk.

00:42:26

Voorzitter: Dank u wel voor het antwoord. De heer Rebergen

00:42:29

de heer Rebergen: Ja, dank u wel. De woordvoerder van de VVD noemt ons in de woordvoering, en die geeft volgens mij een tegenstelling die er niet is, want wat wij hebben aangegeven is dat economische groei juist moet bijdragen aan werkgelegenheid van de groeiende bevolking van Groningen en voor het tegengaan van werkloosheid. Ziet mevrouw De Vries ook in dat dat niet per se een tegenstelling hoeft te zijn, als je dan zegt: ergens zit er een grens aan die economische groei?

00:43:00

mevrouw De Vries: Ik zou me in een heel hypothetische situatie kunnen voorstellen dat als er niemand meer is die opzoek is naar een baan, of niemand meer is die zou kunnen werken, en iedereen op deze hele wereld het zo goed heeft dat men niets meer hoeft te doen. Maar ik denk niet dat die situatie zich gaat voordoen Dus eigenlijk vind ik het wel een tegenstelling.

00:43:24

Voorzitter: U heeft nog een vervolgvraag van de Rebergen.

00:43:28

de heer Rebergen: Dan vraag ik mij af of mevrouw De Vries dan ook vindt dat we onze werklocaties dan moeten inzetten juist op die werkgelegenheid die nodig is voor Groningen? En dat we daarmee dus zorgen dat mensen die afstuderen, en mensen die nu misschien langs de kant staan, mee kunnen doen, en dat dus ook als focus aanbrengen in deze Strategie Werklocaties?

00:43:54

mevrouw De Vries: Ik vind de focus die er nu beschreven staat eigenlijk heel mooi, de focus op economische groei. Want daar bereik je een heleboel mooie dingen mee. Maar uiteindelijk denk ik dat we hetzelfde willen, dus dat scheelt. Kan ik al verder of was er nog iemand?

Vaststelling strategie werklocaties

00:44:09

Voorzitter: Ja, er is nog een iemand, de heer Van Zoelen wil u ook nog een vraag stellen: daarna mag u verder met de woordvoering.

00:44:14

de heer Van Zoelen: Ja, met economische groei kunnen we verder. Mevrouw De Vries geeft een lofzang op economische groei. We hebben heel veel jaren achtereen economische groei gehad, en mijn vraag is eigenlijk aan mevrouw De Vries wat ons dat gebracht heeft. Er zijn mensen die zich met kleine baantjes dubbel werken, de opbrengsten komen in de handen van een enkeling. Je hebt twee keer een modaal inkomen nodig om een woning te kunnen aanschaffen. Dus ik ben benieuwd of mevrouw De Vries, als zij terugkijkt op wat het ons gebracht heeft, of we daar dan ook echt mee moeten doorgaan.

00:44:50

de heer Van Zoelen: Nou, wat meneer Van Zoelen van de Partij voor de Dieren nu doet is oorzaak en gevolg aanbrengen in situaties waar dat volgens mij niet zo is. Dus de oorzaak van de problemen die meneer Van Zoelen noemt ligt volgens mij niet in de economische groei. Wij moeten oplossingen vinden voor dat soort problemen, dus we moeten inzetten op woningbouw, we moeten ervoor zorgen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk komen, en dat kunnen we alleen maar doen met economische.

00:45:19

Voorzitter: Ik wil wel graag dat mevrouw De Vries verdergaat met haar woordvoering. Er zijn wel redelijk wat vragen gekomen. Meneer Van Zoelen, een aantal van de opmerkingen die u maakt over economische groei kunt u ook in uw woordvoering nog doen. Want u bent nog aan de beurt hierna.

00:45:33

mevrouw De Vries: Het aandachtspunt voor de VVD is wel de branchering. Wij begrijpen dat dat versterkend kan werken. Als je hetzelfde type bedrijven bij elkaar brengt op locatie versterkt dat elkaar, en zorgt dat ook weer voor extra economische groei. Maar we vinden het vooral ook belangrijk dat de gemeente faciliterend blijft aan ondernemers. Dus de interruptie die ik net deed bij de PvdA: als een bedrijf de wethouder belt met wij willen ons graag vestigen in Groningen op locatie X, dat de gemeente kijkt hoe ze daaraan mee kunnen werken, in plaats van dat de gemeente het bedrijf onmiddellijk naar locatie Z doorverwijst, omdat dat nou net iets mooier in de plannen past.

00:46:13

mevrouw De Vries: Nog als aandachtspunt voor dit stuk is: we begrepen uit de beeldvormende sessie dat er met scenario's gewerkt wordt, en dat we met het voorgaande beleid meer economische groei hebben gekregen dan het meest positieve scenario. We willen daartoe dan nu oproepen om daar goed rekening mee te houden, want we zouden het erg jammer vinden als de gemeente een remmende factor is in de groei die we hier willen realiseren en in de toevoeging van een aantal banen. En tenslotte, we begrijpen dat we nog maar een heel klein deel van de middelen beschikbaar gesteld hebben om dit uit te kunnen voeren. Wat de VVD betreft gaan we de komende jaren echt inzetten op dit onderwerp, en wij zouden hier dus graag geld voor beschikbaar stellen.

Vaststelling strategie werklocaties

00:46:58

Voorzitter: Dank voor uw woordvoering. Ik kijk nog even naar het scherm. Er zijn nog twee heren die nog woordvoering willen houden. De heer Van Zoelen reageert als eerste. En dan mag meneer Brandenburg daarna.

00:47:08

de heer Van Zoelen: Ja, kan ik beginnen? Dank, Voorzitter. Ja, over het geheel en het algemeen redelijk tevreden over deze strategie. Er is veel gezegd over de economische groei, want dat ligt toch als basis aan deze strategie. Ja, en economische groei heeft een aantal nadelen. We hebben de stikstofcrisis, we zien de chipfabrikanten die niet meer kunnen leveren: we zitten gewoon aan de grenzen. En het is belangrijk dat wij onze bedrijven in de regio zo inrichten - ik heb al dingen gehoord als circulaire economie - dat we binnen de draagkracht blijven van onze economie. En de groei stimuleren, het stimuleren van extra bedrijvigheid is een achterhaald idee. En deze strategie doet daar wel een opstapje maar dat moet in de toekomst... Dat achterhaalde idee moet eruit.

00:48:03

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Klaassen hierover.

00:48:09

de heer Claassen: Dank u wel, Voorzitter. Om even wat scherp te krijgen, de Partij van de dieren zegt: een achterhaalde gedachte om meer bedrijvigheid hier te krijgen. Maar als deze bedrijven nou hier in onze gemeente structureel bijdragen aan een groene inzet van onze afvalstroming, en dat ook werkelijk circulair produceren, dan kunt u toch niet tegen deze groei zijn van deze nieuwe economie die ons dan voorziet?

00:48:35

de heer Van Zoelen: Dank, Voorzitter. Ja, ten eerste, het is de Partij voor de Dieren - een kleine nuance. We zijn niet in het bezit van de dieren, zijn er voor de dieren. Maar ik ben het ermee eens, het is hoe je tegen economische groei aankijkt. Ik wil me daar ook wel bij aansluiten bij wat GroenLinks zegt: je moet de economie aanjagen bij bedrijven die iets toevoegen aan Groningen. Maar dan kan je ook denken aan het versterken van de ecologie, of bijvoorbeeld de energietransitie. En bijvoorbeeld ook een circulaire economie dat je gebruikmaakt van reststoffen, en dat je daarbij inzet in het productieproces. Dus op die manier dat je ook binnen de draagkracht van de planeet blijft. En dan zouden we misschien een andere soort groei krijgen dan puur economische groei. Misschien krijg je dan ook meer welzijn, welvaart, geluk. Ik denk dat die term of definitie, economische groei dus, om het dus scherp te krijgen, achterhaald is.

00:49:28

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de heer Loopstra, voordat u verdergaat.

00:49:37

de heer Loopstra: Ik begrijp uw gedachten wel. Die staan een beetje haaks op wat de Partij van de Arbeid vindt, maar dat geeft niks. Maar bent u niet meer voor een overheidseconomie dan? Dat de overheid bedrijven explateert. Maar wat u wilt kunt u niet vragen van ondernemers, of u moet ze dwingen. En dan lijkt het mij beter dat u gewoon

Vaststelling strategie werklocaties

kiest voor een overheid, zoals vroeger in de Sovjet-Unie, die bedrijven bestiert. Zo kunt u lijkt mij uw doelstellingen sneller bereiken. Wat vindt u van dat idee?

00:50:07

de heer Van Zoelen: Ik vind het een grappige gedachte van de heer Loopstra dat hij denkt dat wij een soort communistische partij zijn die de bedrijven in staatshanden wil hebben. Maar ik denk dat bedrijven, en dat zien we nu ook in de praktijk gebeuren, moeilijkheden hebben omdat ze binnen de draagkracht van de aarde moeten blijven. We hebben de stikstofproblematiek. Dus bedrijven zijn ook zelf gedwongen om het anders te gaan doen, en wij dienen dat als gemeente ook te faciliteren en daarbij te helpen, en te zorgen voor een goed bedrijfsklimaat hier, waarin bedrijven zich ook kunnen vinden om de duurzame kant op te gaan, en dat je dan rekening houdt met onze aarde. En dat zie ik dus absoluut niet als een taak alleen van de overheid, maar dat is een verantwoording voor iedereen. Dus ik snap eigenlijk de vraag niet hoe de heer Loopstra hierbij komt.

00:51:02

de heer Van Zoelen: Als ik verder mag, ik wil me aansluiten bij de opmerkingen van de Biotoop die zijn gemaakt door D66. Ik vind het ook een interessante vraag die de heer Rebergen stelde over thuiswerk, hoe gaat dat straks de economie veranderen? Het verandert, het thuiswerken gaat meer, dus hoe wordt daar rekening mee gehouden? We zien in de strategie dat er meer aandacht of er worden cijfers geleverd over de werklocaties voor mbo-beroepen. Dat zien wij positief. Ook zeker hebben wij ook gepleit voor maakindustrie in die zin dat het mooi zou zijn dat wij producten kunnen maken die nu in lagelonenlanden worden geproduceerd. We vinden het ook belangrijk dat we bedrijven aantrekken die internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen, en dat zo'n bedrijf zich ook kan verantwoorden over de eerlijkheid van producten over de hele productielijn. Het mooiste zou natuurlijk zijn als we zelf hier bijvoorbeeld onze eigen spijkerbroek zouden kunnen introduceren. Maar goed, dat gebeurt in China tegenwoordig. Tot slot, ik denk dat ik hier zo een beetje ben. Wij vinden het tenslotte jammer dat het datacenter hier nog komt. Dat hoeft voor ons per se niet, en ook distributiecentra niet.

00:52:12

de heer Van Zoelen: En als allerlaatste zijn wij blij met de wilde vergroening die in het plan staat. En ik denk dat dat ook zo veel mogelijk inpassing moet hebben op de werklocaties. Tot zover, en dank.

00:52:27

Voorzitter: Dank voor de woordvoering namens Partij voor de Dieren. En dan wou ik de heer Brandenburg van de SP het woord geven voor zijn woordvoering.

00:52:40

de heer Brandenburg: U mag de heer Brandenburg aanspreken zoals u wilt. Ik zal het kort houden, meneer de Voorzitter. Van mij maar geen bespiegelingen over het nut, onnut van economische groei. Ik denk dat het voor zichzelf spreekt hoe socialisten daarover denken, daar ga ik geen college over geven dit keer. Wat ons betreft, goed dat er in de stukken aandacht is voor praktisch geschoold werk op de werklocaties. Daar heeft natuurlijk de Raad bij een eerdere bespreking op aangedrongen. Ik sluit me wat dat betreft ook wel aan bij de

Vaststelling strategie werklocaties

vragen van de PvdA: hoe denkt het College dat meer praktisch geschoolde werk naar Groningen te krijgen? Goed ook, wat ons betreft, dat het College kijkt naar mogelijkheden om het bij bedrijven bijvoorbeeld te verplichten om zonnepanelen te plaatsen, zodat ze ook een eigen energievoorziening voorzien. Dat is natuurlijk ook op initiatieven van de Raad, heel fijn dat dat hier in het stuk staat. Maar wat ons betreft wordt het ook wel tijd om eens te kijken welke verplichtingen we nou aan het energieverbruik van nieuwe, maar ook bestaande bedrijven kunnen gaan hangen, omdat toch het grootste gedeelte van het energieverbruik in onze stad niet voor rekening van de inwoners komt, maar voor de rekening van bedrijven en de openbare ruimte. Dus het wordt ook wel tijd om in de werklocaties bij bedrijven daar aandacht voor vragen. En ik laat het daar maar bij, en dan horen we wel hoe het College daarover denkt.

00:54:20

Voorzitter: Dank voor uw korte bijdrage. En dan kijk naar het College wie van het College als eerste woord wil. En dat is de heer Benjamins.

00:54:32

Wethouder Benjamins: Dank u wel, Voorzitter. We zitten hier met zijn allen wat mij betreft volgens het economisch groeimodel best comfortabel, eerlijk gezegd. Maar ik kom even over de Strategie Werklocaties te spreken, Voorzitter. De Gemeente Groningen groeit. En hoe, Voorzitter. De Verstedelijkingsopgave die we in de Regio Groningen-Assen verband oppakken, die vraagt van onze buurgemeente en van onze eigen gemeente om tot 2040 op te schalen tot de bouw van 35.000 extra woningen, en de groei van de werkgelegenheid met zo'n 28.000 banen te faciliteren. En het merendeel hiervan willen wij graag laten landen en ruimte bieden binnen onze gemeentegrenzen. Want het belang van de Gemeente Groningen voor de regio, en voor de Provincie Groningen, het belang van de stad Groningen als werkmagneet en spil in die regio, is evident. Er rust dus ook een bepaalde verantwoordelijkheid op onze schouders, zeg ik in de richting van de ChristenUnie en GroenLinks en de Partij voor de Dieren. Want als we wel in aantal inwoners groeien, maar niet in werkgelegenheid, dan kunnen we de mensen ook onvoldoende banen bieden, en dus geen inkomen, waardoor de problemen alleen nog maar veel groter zouden worden. En dat we dat zoveel mogelijk circulair, zoveel mogelijk maatschappelijk verantwoord, en zo zorgvuldig mogelijk moeten doen, daar is het College het snel met eenieder over eens.

00:56:03

Voorzitter: U heeft daarover een vraag van de heer Rebergen.

00:56:07

de heer Rebergen: Voorzitter, ik vraag me heel erg af waar de heer Benjamins heeft gehoord dat wij dat niet willen. Want ook wij hebben aangegeven dat we juist voor die extra groei van de stad die werkgelegenheid wel belangrijk vinden, alsmede voor het tegengaan van werkloosheid.

00:56:20

Wethouder Benjamins: U trok het belang van de economische groei in twijfel, dus daar reageer ik even op, Voorzitter. In het afgelopen jaar, en ik geef uw Raad hier alvast vanavond een primeur mee, steeg het aantal banen met 5000 stuks tot boven de 160.000. En het

Vaststelling strategie werklocaties

aantal vestigingen binnen de gemeente steeg afgelopen jaar met 6 procent. Des te meer bewijs dat wij als de wiedeweerga aan de slag moeten met: 1. Het ruimtelijk faciliteren van die enorme vraag. 2. Het bouwen aan toekomstbestendige werklocaties. En 3. Het aanjagen van onze economie, zodat er daadwerkelijk werk is en blijft voor iedereen. En zoals in de strategie benoemd is, knellen onze huidige kaders en bereiken we onze grenzen eerder dan verwacht. En zijn we op zoek gegaan naar nieuwe toekomstbestendigheid in ons beleid, en volgens mij is dat ook een antwoord op de vraag: wanneer hebben we het over de toekomstbestendigheid? Daar hebben we het als eerste over. Met deze Strategie Werklocaties geven wij een antwoord op de vragen die in de toekomst op ons af zullen gaan komen. We maken ruimte en geven nieuwe kaders mee voor bestaande, en de aanleg van, nieuwe terreinen. Wij hebben hiermee de ruimtelijke en de economische opgaven voor de toekomst van Groningen met elkaar verbonden. Eerst maar even inzoomend op de huidige bestaande werklocaties deze, maken we toekomstbestendig in nauw overleg en overeenstemming met onze partners binnen de koepel economische agenda, te weten de GCC, diverse bedrijvenverenigingen en VNO-NCW MKB Noord.

00:57:49

Wethouder Benjamins: En we hebben als basis hier de locaties zoals beschreven in de Rode Loper genomen, door uw Raad vastgesteld in 2014. Dit zijn 32 werklocaties die in de toekomst intensiever of wellicht ook anders zullen worden gebruikt. En dat kan ook op een aantal van deze locaties door vervolgens de transformatie naar meer woon- en werkgebied te helpen versnellen. Met die strategie zetten we dus in op tot 2030, transformatie van de ontwikkelzones Reitdiep, Suikerzijde inclusief Hoendiep-Zuid, stationsgebied en de Stadshavens door toevoeging van woningbouw en werkgelegenheid. En dan komen we in onze actualisatie van de Omgevingsvisie The Next City nog tot een integrale keuze in onze verstedelijkingsstrategie en prioritering van wonen en werken. En onze inzet is daarbij dat we vanwege de schaarste geen transformatie van werklocaties tot in ieder geval 2035 zullen prevaleren.

00:58:48

Wethouder Benjamins: Locaties die nu of in de verre toekomst mogelijk getransformeerd worden naar gemengde woon-werkgebieden vragen dan dus om investeringen in de tijdelijkheid. En we willen met een afwegingskader voor vestiging en verplaatsing van bedrijven meer sturing krijgen op welke bedrijvigheid we faciliteren in die schaarse ruimte. En het vestigingskader gebruiken we dan bij uitgifte van kavels, het verplaatsingskader wanneer een bedrijf niet op de huidige locatie kan groeien. En we laten ons hierbij inspireren, onder andere door de manier waarop het vestigingskader van Campus Groningen is vormgegeven, dat heel specifieke afwegingen maakt alvorens een bedrijf zich daadwerkelijk op bijvoorbeeld de Zernike Campus kan vestigen, en daardoor ook kritisch kan en mag meedenken over vervolgstappen in de groei van bepaalde bedrijven. Hiermee hebben een aanzet tot een soort schuifstelsel waardoor er meer doorontwikkeling plaats kan vinden en groeiruimte wordt gecreëerd. En die groeiruimten zien wij als College uiteraard ook groener voor ons. We zetten in op vergroening, en dus het verminderen van de verstening op de Groningse werklocaties. Een werklocatie met veel groen is niet alleen maar duurzamer, maar het zorgt ook voor een beter verblijfsklimaat in een gezonde

Vaststelling strategie werklocaties

omgeving voor de mensen die op die werklocaties werken. En vergroening helpt bovendien, weten we allemaal, bij wateroverlast, en bij het verminderen van buiten- en hittestress, en het geeft ook nog een beetje impuls aan biodiversiteit.

01:00:14

Wethouder Benjamins: Dan kom ik even in ons vestigingsbeleid verder op de speerpunten. Onze Speerpuntsectoren Economische Agenda: de kennis en de creatieve industrie, de ICT, de gezondheidseconomie en energie. De speerpunten van Campus Groningen: gezondheid, groene chemie, energietransitie, artificiële intelligentie en agrifood. En nu komt hij: praktisch geschoold werk - door een aantal van u genoemd - onder andere de logistiek, de distributie, de maakindustrie et cetera. En wij stimuleren die met acquisitie, maar ook met onder de arm het vestigingskader van bepaalde werklocaties zo meteen. En daarnaast het nieuwe werk- en ontwikkelprogramma wat bijvoorbeeld zou kunnen aansluiten bij de energietransitievraag zoals die door mevrouw Nieuwenhout is gesteld. En dan is er nog iets anders, want daarnaast gaan wij op dit ogenblik, als we nieuwe leads hebben of voor nieuwe locaties, ook echt het gesprek aan met ondernemers om actief mensen met een achterstand aan het werk te helpen. En dat hebben we bijvoorbeeld op Westpoort al een keer gedaan. Ik hoop dat dat een antwoord is op de vragen die daarover zijn gesteld.

01:01:24

Wethouder Benjamins: En dan nog het stimuleren van de startups met ons Broedplaatsenbeleid. En dan ga ik nog even iets specifiek in op de vragen en opmerkingen die zijn gemaakt. Ik noem het maar even industriedorp Hoogkerk, zoals de heer Loopstra dat ook benoemde. Ja, dat is historisch zo gegroeid, en wij willen eigenlijk als College ervoor zorgen dat het historisch niet meer op deze manier zo zou kunnen groeien. Want je krijgt uiteindelijk altijd een knelmoment, en wanneer dat moment is, dat is natuurlijk voor iedereen op een ander moment. Maar ik denk dat de heer Loopstra gelijk heeft dat we dat niet op deze manier meer moeten vormgeven. Maar juist daarom hebben wij een strategie geschreven die voor een langjarig vooruitzicht zorgt.

01:02:10

Wethouder Benjamins: Dan, in het huidige Masterplan Meerstad, dat bestand uit 2005, staat beduidend meer bedrijventerrein ingetekend dan in deze strategie. Dus dat zou ik ook nog even mee willen geven. Marktanalyse, daar hebben we het eventjes over gehad. Ik had nog een vraag over de behoefte na corona, of misschien tijdens corona nog. Het hangt er een beetje van af hoelang corona nog ons parten gaat spelen. Maar de vraag is niet zozeer verminderd, de vraag is gewijzigd. Dus waar we vroeger grote kantoortuinvragen hadden, hebben we nu weer de oude, wat zal ik het noemen, cellstructuurkantoren, zoals we die vroeger ook kenden: allemaal een eigen celletje. Dus er veranderen nogal wat dingen. Maar de vierkante metervraag is in essentie niet veranderd.

01:03:04

Wethouder Benjamins: Dan hebt u nog gevraagd wanneer we de strategie aanpassen, heb ik begrepen, Voorzitter, dat de heer Rebergen daarnaar gevraagd heeft. Maar juist de aanpassing en de bespreking van de Uitvoeringsagenda maakt onderdeel uit van het Meerjarenprogramma Stadsontwikkeling. Dus dat zit daar gewoon in. Dus u gaat elke twee jaar in principe als Raad het hier over deze Uitvoeringsagenda hebben.

Vaststelling strategie werklocaties

01:03:28

Wethouder Benjamins: Dan heeft de Partij van de Arbeid bij monde van de heer Loopstra nog gezegd dat de werklocaties de aderen zijn van onze gemeentelijke economie. Ik denk dat we dat onderstrepen en onderschrijven, Voorzitter. Ik denk dat ik een heel eind op de vragen ben ingegaan die voor mij waren. Ik denk dat ik de Biotoop even bij de wethouder Van der Schaaf laat.

01:03:54

Voorzitter: Ik kijk nog even naar mevrouw Nieuwenhout, want die zit te wenken naar. Dus die heeft een vraag waarvan zij denkt dat u hem zult beantwoorden.

01:04:01

mevrouw Nieuwenhout: Weet u waar het over gaat? Of...

01:04:09

Wethouder Benjamins: Ik heb twee vragen volgens mij gehoord van mevrouw Nieuwenhout die ik zou kunnen beantwoorden. De eerste die gaat over flitsbezorging. Een flits bezorging is niet per se my cup of tea, zal ik maar zeggen, maar we zijn wel in goed gesprek met deze ondernemers. Dus wij denken dat wij ze ook een plek kunnen geven die verantwoord is.

01:04:33

Wethouder Benjamins: En de andere die u gesteld heeft is waarschijnlijk de energielabels op kantoorgebouwen die vanaf januari 2023 verplicht zijn. Wij zijn aan het uitzoeken wie daar nou eigenlijk voor verantwoordelijk is. Want er zijn verschillende verhalen. Op de site van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland wordt gemeld dat eigenlijk vaak de vestigingsgemeente degene is die tot handhaving over zou moeten gaan. Maar het Instituut voor de Leefomgeving en Transport doet dit al jaren voor woningen, en doet dit ook voor utiliteitsgebouwen en kantoorgebouwen. Dus het idee is: wie daarvoor verantwoordelijk is, is mij nog niet helemaal duidelijk. In ieder geval is de handhaving van de energielabels voor woningen, die vanaf 2015 al verplicht waren, gaat pas per 1 januari 2022 in. Dus ik vermoed dat er ook nog wel een overgangperiode zal ontstaan. Maar helemaal een antwoord op uw vraag geven kan op dit moment niet helemaal met zekerheid doen.

01:05:38

mevrouw Nieuwenhout: Zou ik dan aan het College mogen vragen om daar in 2022 een keertje op terug te komen?

01:05:47

Wethouder Benjamins: Uiteraard, en ik denk ook dat we dat moeten doen. En ik heb uw oproep om actief mensen te informeren ook gehoord, dus die nemen we zeker mee.

01:05:57

Voorzitter: Hartelijk dank, dan zijn een deel van de vragen beantwoord. Dan geef ik de heer Van der Schaaf het woord.

01:06:02

Wethouder Van der Schaaf: Dank u wel. Volgens mij kan ik vrij kort zijn. De heer Benjamins is denk ik al heel uitvoerig geweest. Misschien nog even een paar dingen aanvullend als het gaat om de relatie met de economische ontwikkeling en de bredere ruimtelijke vraagstukken

Vaststelling strategie werklocaties

die we natuurlijk hebben. Het is natuurlijk net ook in uw woordvoering natuurlijk ook een paar keer gegaan over de bestaande stad en dorpen, van hoe kun je nou wonen en werken? Over beter met elkaar combineren heeft de heer Benjamins ook al iets over gezegd. We denken echt dat dat op veel punten voordelen biedt, en niet meer om te keren naar de situatie zoals in Hoogkerk, maar juist vormen van werkgelegenheid die er juist baat bij hebben dat ze in een meer stedelijke of juist meer in het centrum van het dorpachtige ontwikkeling zitten. Maar dat neemt niet weg dat we ook nog wel een uitbreidingsvraag hebben die wel toch wel aan de flanken van onze gemeente op de een of manier een plek moeten geven. En dn klopt het helemaal dat die vraag naar werklocaties aan de westkant, Westpoort en omgeving en de oostkant in Meerstad, dat die natuurlijk concurreren in de goede zin van het woord, met allerlei andere ruimtelijke opgaven die we hebben. Natuurlijk ook daar zijn woonopgaven. Daar zijn belangrijke groen- en natuuropgaven en energieopgaven. Maar wij zijn er eigenlijk wel zowel aan die westkant als aan die oostkant van overtuigd, en zo meteen heb ik ook nog een sessie die specifiek gaat over de ontwikkeling van Meerstad. We zijn er echt van overtuigd dat de ruimte die daar zit, en de mogelijkheden en opvattingen die we ook tegenwoordig hebben over een goed groen bedrijventerrein, zelfs van een bedrijventerrein wat aan de rand van de stad zit, dat die heel goed te combineren is met natuurontwikkeling en landschappelijke inpassing, en ook bij de energietransitie

01:07:35

Wethouder Van der Schaaf: Dat wil niet zeggen dat het makkelijk is. Het betekent ook dat je hele stevige regie voeren moet vanuit gezamenlijke overheden. Het gaat om meerdere gemeenten, andere partijen, ook in samenwerking met partners. Maar we denken wel dat het kan. En we komen daar zowel voor de westflank als voor de oostflank uiteraard bij u terug. En dan we zullen we ook zeker, en zeg ik ook even tegen de heer Huitenga, zeker ook aandacht hebben voor de wensen die er vanuit de bewoners in dat gebied naar voren komen. Die hebbe dat duidelijk aangegeven: we willen ruimte voor groen, bos. Tegelijkertijd ligt er ook natuurlijk in Meerstad een stevige werkopgave. De mensen die daar wonen hebben ook weer een baan nodig, en dat hoeft niet allemaal in het gebied, maar toch. Maar we denken echt dat het gebied groot genoeg is om dat op een verantwoorde manier te combineren. Maar hoe. Dat zullen we met de bewoners en anderen, en zeker ook met u, over in gesprek komen. En het klopt precies wat de heer Benjamins zegt: dat de oorspronkelijke opgave die in Meerstad lag al behoorlijk afgeschaald is. Maar goed, we hebben, zoals het nu lijkt, in ieder geval op stedelijk niveau die ruimte echt wel nodig.

01:08:32

Wethouder Van der Schaaf: Ook, zeg ik, om schuifruimte te hebben om juist die transformatie op die bestaande bedrijventerreinen, waar we ook willen intensiveren, mogelijk te maken. Het is een puzzel af en toe, een schuifpuzzel, en dan heb je ook uitbreiding nodig om juist in die bestaande stad ruimte te creëren om vervolgens te kunnen intensiveren. Dan zijn er nog een aantal andere dingen. Punt Zernike, door de heer Klaassen nog even aangehaald, van hoe... Zernike gaat ontzettend goed. Als je daar rondfietst zie je dat daar echt ongelooflijk veel ontwikkeld wordt. Belangstelling is erg hoog. En we hebben inderdaad gezegd vanwege ook het echte campusgevoel, en om de levendigheid op Zernike

Vaststelling strategie werklocaties

te verstevigen, willen we ook graag dat er huisvesting mogelijk is. We denken aan zo'n 1000 tot 1500 eenheden. We hebben wel steeds gezegd van dat mag niet ten koste gaan van de bedrijfskansen. We denken dat het vooral versterkend moet zijn. Dus de locaties waar we nu naar kijken zijn vooral in combinatie met bestaande onderwijsvoorzieningen. Bijvoorbeeld boven op de kantine van de Aclo, of bij de Kapteinborg. Op dit moment studeren we daar, dus dat betekent niet dat het ten koste gaat van bedrijvenlocaties. Het betekent vooral dat we het willen combineren op plekken waar al veel dynamiek is en veel voorzieningen zijn. Leuker natuurlijk voor studenten die daar gaan wonen, of anderen die daar gaan wonen, maar ook om te voorkomen dat wij concurrentie gaan krijgen tussen wonen en onderwijs of bedrijvigheid op die plek. Dat maakt het ook zo ingewikkeld, want mensen zeggen weleens: waarom staan er niet al duizend woningen op Zernike? Dus juist het feit dat we dit willen combineren maakt het iets ingewikkelder dan je op voorhand zou denken. En wat ik al zei, het gaat op dit moment heel hard op Zernike. Het idee dat er nog heel erg veel ruimte is, dat is zeker niet het geval.

01:10:17

Wethouder Van der Schaaf: Biotoop. De ambitie die wij hebben uitgesproken in het uitvoeringsprogramma wordt door u gedeeld, en daar zijn we blij om. Ik moet daarbij wel zeggen, het is eigendom van een universiteit en die heeft daar afspraken over met CareX. En zolang wij nog geen eigenaar zijn, is het aan hen om daar afspraken over te maken zoals het nu is. Onze inzet is daarbij duidelijk vanuit onze rol als gemeente. Op het moment dat we eigenaar worden zullen we natuurlijk opnieuw naar de situatie moeten kijken. Maar de ambitie die hier staat, daar staan wij volledig achter. Ik moet daarbij wel zeggen natuurlijk dat ook het gebouw zijn beperkingen op een gegeven moment heeft. Dus zeker voor de wat langere termijn moeten we wel kijken hoelang dit in deze vorm houdbaar is, maar we zetten ons er zeer op in omdat het fantastisch is wat daar gebeurt op de Biotoop. Niet alleen als broedplaats, maar ook als woonplek, om dat langer te behouden dan de jaren die er op dit moment toe lijken. Dus blij dat u die ambitie ook steunt. Dan denk ik dat we de meeste vragen beantwoord hebben.

01:11:17

Voorzitter: Dank u wel, ik kijk nog even rond of er nog vragen zijn. De heer Rebergen.

01:11:23

de heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Toch nog een vraag over de economische groei, of de heer Benjamins en ik elkaar goed hebben begrepen. Wat ik namelijk gezegd heb, is dat goed leven meer is dan economische groei, en dat die groei wat de ChristenUnie betreft daarom gelijke tred moeten houden met de groei van de bevolking en het terugdringen van de werkloosheid. En wat ons betreft dan ook niet meer. Maar de vraag is: past dat ook in, zoals de heer Benjamins dat net zei, dat we elkaar dan nu wel goed begrepen hebben?

01:11:57

Wethouder Benjamins: Voorzitter, volgens mij hebben we hier een meerjarige strategie juist neergelegd om ervoor te zorgen dat wij gelijke tred houden bij die enorm snel versnelde groei in de achterliggende jaren.

Vaststelling strategie werklocaties

01:12:11

Voorzitter: Dan is dit punt ook verhelderd tussen beide partijen. En dan heeft de heer Loopstra nog een vraag.

01:12:17

de heer Loopstra: Nog even een verhelderende vraag, Voorzitter, aan de heer Van der Schaaf. Want ik had begrepen toen wij als Raad de Biotoop bezochten, dat die verkoop al in kannen en kruiken was en dat het in januari zou plaatsvinden. Maar ik begrijp dat het nog niet zo loopt.

01:12:34

Wethouder Van der Schaaf: Nee, we hebben u een jaar geleden, nou iets korter, denk ik, nog aangegeven dat wij een intentieovereenkomst gesloten hebben de RUG om te komen tot inderdaad een aankoop. Zo ver is het nog niet, we zijn nog in gesprek met elkaar. We willen dat graag als gemeente, het zou echt heel erg goed nieuws zijn voor Haren, voor de hortus ook, daar we hebben het ook over, en voor de Biotoop. Maar ook dan nog, laten we er even van uitgaan dat het goedkomt, ik heb overigens geen enkele reden om daaraan te twijfelen. Maar goed, we gaan ervan uit dat gaat lukken. En dan nog moeten we wel goed kijken naar de staat van het gebouw, en hoe we in de huidige situatie, hoelang het gebruik op de huidige manier kan standhouden. Of de RUG nu eigenaar is of de gemeente, dat maakt in die zin ook niks uit. In beide gevallen moet dat wel worden bekeken. En dat is ook op zich bekend bij CareX. Maar ik wilde u niet ongerust maken, we zijn goed in gesprek met de RUG en we gaan er ook vanuit dat we eruit komen.

01:13:30

Voorzitter: Ik zie dat de heer Loopstra weer gerustgesteld is, dus dat is helemaal mooi. Dan hebben we hier de discussie gevoerd en dan kijk ik even rond naar de collega raadsleden of het hierbij blijft en het conform gaat, of dat er nog iets moet met dit stuk. Digitaal zie ik ook geen reactie, dus dan kan dit als conformstuk naar de Raad van de 22e. En dan dank ik iedereen hartelijk. En dan springt iemand naast mij snel op de fiets volgens mij naar een andere zaal voor een sessie. En dan wens ik anderen nog een prettige reis naar huis. Of wel thuis voor degenen die er al zijn. Tot ziens.